Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (neljas koda)

20. november 2017*

Euroopa Parlamendi liige – Parlamendi ruumide kasutada andmise keeld – Kolmanda riigi kodanik – Parlamendi hoonetesse sisenemise keeld – Põhiõiguste harta artikkel 21 – Diskrimineerimine etnilise päritolu tõttu – Diskrimineerimine kodakondsuse tõttu – Väite vastuvõetavus – Diskrimineerimine poliitiliste arvamuste tõttu

Kohtuasjas T-618/15,

Udo Voigt, elukoht Brüssel (Belgia), esindaja: advokaat P. Richter,

hageja,

versus

Euroopa Parlament, esindaja: N. Görlitz, S. Seyr ja M. Windisch,

kostja,

mille ese on ELTL artikli 263 alusel esitatud nõue tühistada esiteks parlamendi 9. juuni 2015. aasta otsus, millega keelduti andmast hageja kasutada ruumi pressikonverentsi korraldamiseks 16. juunil 2015, ja teiseks parlamendi 16. juuni 2015. aasta otsus, millega kehtestati Vene kodanikele parlamendi hoonetesse sisenemise keeld,

ÜLDKOHUS (neljas koda),

koosseisus: president H. Kanninen, kohtunikud L. Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín (ettekandja) ja I. Reine,

kohtusekretär: ametnik S. Bukšek Tomac,

arvestades menetluse kirjalikku osa ja 24. jaanuari 2017. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

I. Vaidluse taust

1 Udo Voigt valiti 25. mail 2014 toimunud valimistel Saksa partei Nationaldemokratische Partei Deutschlands (NPD) nimekirjast Euroopa Parlamendi liikmeks. Sellest ajast alates on ta olnud fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliige.

* Kohtumenetluse keel: saksa.

2 Peterburis (Venemaa) toimus 22. märtsil 2015 poliitiline üritus „Vene rahvuslaste foorum“, kuhu Vene partei „Rodina“ kutsus hageja ja millest võtsid osa ka Andrei Petrov, Fedor Biryukov ja Alexander Sotnichenko, kes on hagejad Üldkohtu kantseleis numbri T-452/15 all registreeritud kohtuasjas.

3 U. Voigti assistent teatas 3. juunil 2015 parlamendi pressiteenistusele saadetud e-kirjas parlamendiliikme kavatsusest korraldada selle foorumi jätkuna 16. juunil 2015 pressikonverents „Meie tegevus Euroopas külma sõja ja reaalse sõjategevuse vältimiseks“ (edaspidi „pressikonverents“). Pressikonverentsil pidid osalema kuus isikut: hageja, parlamendiliige Kreekast, üks endine parlamendiliige Itaaliast ja üks Ühendkuningriigist ning A. Petrov ja F. Biryukov, kes mõlemad on Venemaa kodanikud ja Vene partei Rodina liikmed. Hageja assistent palus pressikonverentsi jaoks anda neile kasutada ruum parlamendis ning suulise tõlke vahendid.

4 Hageja assistent palus – endiselt „Vene rahvuslaste foorumi“ jätkuna – 9. juunil 2015, et sissepääsulubade andmise eest vastutav parlamendi turvalisusküsimuste peadirektoraat annaks 21 isikule, kellest viis olid Venemaa kodanikud (edaspidi „Vene kodanikest külalised“): A. Petrov, F. Biryukov ja A. Sotnichenko ning E. N. ja P. E., sissepääsuload teise ürituse jaoks, mis pidi samuti toimuma 16. juunil 2015, nimelt töökoosoleku „Üle-euroopalise koostöö teemaline kohtumine“ jaoks (edaspidi „töökoosolek“).

5 Parlamendi turvalisusküsimuste peadirektoraat teatas samuti 9. juunil 2015 e-kirjaga, et ta on sissepääsulubade andmise taotluse kätte saanud. Taotluse kättesaamisteatises oli viitenumber, mis võimaldas saada sissepääsuload kätte 16. juunil 2015; teatisega oli kaasas lisa, milles kinnitati, et üritus on kooskõlas turvanõuetega, kuid täpsustati, et ürituse korraldaja ei ole vabastatud tavapärasest loa saamise menetlusest.

6 Pressiteenistus teatas hageja assistendile samal päeval, 9. juunil 2015 e-kirjaga, et parlamendi poliitilised instantsid andsid teenistusele korralduse mitte anda hageja kasutada pressikonverentsiks palutud ruumi ja vahendeid (edaspidi „pressiteenistuse e-kiri“). E-kirjas viidati kõnealuse institutsiooni poolt Vene poliitikute ja diplomaatide suhtes kehtestatud sisenemispiirangutele ja ohule, et A. Petrovi ja F. Biryukovi kohalviibimine võivad häirida institutsiooni tööd.

7 Euroopa Parlament võttis 10. juunil 2015 vastu resolutsiooni Euroopa Liidu ja Venemaa suhete hetkeseisu kohta (2015/2001(INI)) (ELT 2016, C 407, lk 35; edaspidi „10. juuni 2015. aasta resolutsioon“), mille üle olid toimunud arutelud alates sellele eelnenud aasta 15. jaanuarist.

8 Hageja assistent võttis 16. juunil 2015 enda kätte töökoosolekule kutsutud osalejate sissepääsuload. Sama päeva hommikupoolikul teatas aga turvalisusküsimuste peadirektoraadi akrediteerimisüksus U. Voigti assistendile e-kirja teel, et arvestades töökoosolekul osalejate nimekirja ja lähtudes parlamendi presidendi kantselei juhistest, ei lubata viiel Vene kodanikust külalisel siseneda institutsiooni hoonetesse.

II. Menetlus ja poolte nõuded

9 Hageja esitas parlamendi ja selle presidendi vastu hagi, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 31. juulil 2015.

10 Euroopa Kohus otsustas 29. oktoobri 2015. aasta määrusega kohtuasjas Voigt *vs.* parlamendi president ja parlament (C-425/15, ei avaldata, EU:C:2015:741), et ta ei ole ilmselgelt pädev hagi läbi vaatama ja suunas kohtuasja Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 54 teise lõigu alusel Üldkohtusse, jättes kohtukulude jaotamise üle otsustamise edaspidiseks.

11 Üldkohus jättis 4. veebruari 2016. aasta määrusega kohtuasjas Voigt *vs.* parlament ja parlamendi president (T-618/15, ei avaldata, EU:T:2016:72) hagi rahuldamata osas, mis puudutas parlamendi presidenti.

12 Hageja esitas 23. mail 2016 repliigi ning parlament sama aasta 4. juulil vasturepliigi.

13 Üldkohus toimetas 6. detsembri 2016. aasta kirjaga parlamendile kätte menetlust korraldavad meetmed, millele parlament vastas 21. detsembril.

14 Hageja palub Üldkohtul:

– tühistada esiteks parlamendi 9. juuni 2015. aasta otsus, millega keelduti andmast hageja kasutada ruumi pressikonverentsi korraldamiseks 16. juunil 2015 (vt eespool punkt 6), ja teiseks parlamendi 16. juuni 2015. aasta otsus, millega kehtestati tema kutsutud Vene kodanikest külalistele parlamendi hoonetesse sisenemise keeld (vt eespool punkt 8) (edaspidi koos „vaidlustatud otsused“);

– mõista kohtukulud välja parlamendilt.

15 Hagiavalduses palub hageja veel, et Üldkohus annaks talle teada, kui ta peab vajalikuks, et hageja esitaks oma hagiavalduse põhjendamiseks täiendavaid argumente või tõendeid.

16 Parlament palub Üldkohtul:

– jätta hagi ilmse vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata;

– teise võimalusena: jätta hagi osaliselt ilmselge vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata ja osaliselt ilmselge põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

– kolmanda võimalusena jätta hagi ilmselge põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

III. Õiguslik käsitlus

A. Vastuvõetavus

1. Hageja õigus esitada hagi

17 Hageja märkis oma menetlust algatavas dokumendis, et tema hagi tuleb käsitada esimese võimalusena ELTL artikli 263 kolmanda lõigu alusel esitatud hagina ja teise võimalusena ELTL artikli 263 neljanda lõigu alusel esitatud hagina. ELTL artikli 263 kolmanda lõigu eesmärk on võimaldada Euroopa Liidu Kontrollikojal, Euroopa Keskpangal (EKP) ja Regioonide Komiteel kaitsta oma õigusi muude institutsioonide aktide vastu ja selline võimalus peab seda enam olema tunnustatud parlamendiliikmete puhul, kellel on ülim demokraatlik legitiimsus.

18 Kui hagejalt küsiti kohtuistungil, kas ta jääb oma nõude juurde lahendada vaidlus ELTL artikli 263 kolmanda lõigu alusel, vastas ta, et Euroopa Kohus lahendas selle küsimuse 29. oktoobri 2015. aasta määrusega kohtuasjas Voigt *vs.* parlamendi president ja parlament (C-425/15, ei avaldata, EU:C:2015:741) ja et ta on selle otsusega nõus. Järelikult tuleb asuda seisukohale, et hageja loobus sellele sättele tuginemast.

19 Igal juhul on hagejal õigus esitada hagi ELTL artikli 263 neljanda lõigu alusel; sellega nõustub ka parlament.

2. Hagi vastuvõetavus

20 Parlament leiab, et hagiavaldus ei ole kooskõlas Üldkohtu kodukorra artikli 76 punktiga d. Hageja esitas oma hagiavalduses kaks alust: esiteks keelduti andmast tema kasutada ruumi pressikonverentsi korraldamiseks ja teiseks keelati tema kutsutud Vene kodanikest külalistel parlamendi hoonetesse siseneda. Parlamendi väitel on aga hagiavalduses esitatud selgitused mitmetimõistetavad, sest väidete seotus neist kahest ühe või teise otsusega on ebaselge.

21 Käesoleval juhul nähtub hagiavalduses esitatud nõuetest, et hagi ese on kahe otsuse, nimelt vaidlustatud otsuste tühistamine.

22 Lisaks eristab hageja hagiavalduse punktis 1 „Aluslepingute rikkumine“ esimest osa, milles on käsitletud „ruumi[…] kasutamise keelami[st]“ ning teist osa, milles on käsitletud kutsutud „Vene [kodanikest külaliste] hoonetesse sisenemise keelami[st]“.

23 Nagu parlament täheldas, viidatakse eelmainitud esimeses osas esitatud argumentides nii pressikonverentsile kui töökoosolekule, samas kui kahest vaidlustatud otsusest ilmneb, et parlamendi ruumi hagejale kasutada andmise keeld puudutas üksnes pressikonverentsi korraldamist ja et töökoosoleku korraldamiseks institutsiooni ruumide kasutamist ei keelatud.

24 Olgu siiski osundatud, et väidet võib tõlgendada lähtudes tema sisust ja see võib olla vastuvõetav, kui väide tuleneb piisavalt selgelt hagiavaldusest (vt selle kohta kohtumäärus, 20.9.2011, Land Wien *vs.* komisjon, T-267/10, ei avaldata, EU:T:2011:499, punkt 18).

25 Aga sellest, et asjaolu, et I alajaotuse esimene osa, mis käsitleb „[konverentsi]ruumi kasutada andmisest keeldumist“, võiks vihjata töökoosolekule, võib aru saada seetõttu, et teises osas „Vene [kodanikest külaliste] hoonetesse sisenemise keelamise“ kohta, mis on seotud kõnealuse töökoosolekuga, viitab hageja konkreetselt „[esimeses osas] esitatud tähelepanekutele“, nii et esimeses osas sisalduvad etteheited käivad tegelikult mõlema vaidlustatud otsuse kohta.

26 Peale selle märkis parlament, et hagiavalduse II alajaotuses „Võimu kuritarvitamine“ ei teinud hageja vaidlustatud otsuste vahel üldse vahet. Parlament leiab, et see punkt on vastuoluline, kuna hageja väidab seal, et sisenemiskeeluga sooviti pahatahtlikult raskusi tekitada ja viitab pressiteenistuse e-kirjale, milles on aga käsitletud üksnes ruumi andmist tema kasutusse pressikonverentsi korraldamiseks.

27 II alajaotises „Võimu kuritarvitamine“ olevatest selgitustest nähtub siiski, et hageja soovib kritiseerida mõlemat vaidlustatud otsust ning seetõttu on põhjendatud vaidlustatud otsuste eristamata jätmine.

28 Eeltoodu alusel ei saa asuda seisukohale, et hagiavalduse sisu oleks segane ja seetõttu leida, et hagiavaldus oleks tervikuna vastuvõetamatu.

29 Viimaks väidab parlament teise võimalusena, et juhul, kui Üldkohus asub seisukohale, et hagi on iseenesest vastuvõetav, on mõned hageja etteheited, mille ta oma väidete raames esitas, vastuvõetamatud. Nende argumentide vastuvõetavust hinnatakse konkreetseid väiteid analüüsides.

3. Repliigi vastuvõetavus

30 Vasturepliigis seab parlament repliigi vastuvõetavuse kahtluse alla. Ta väidab, et repliigi eesmärk on tavaliselt võimaldada hagejal täpsustada oma seisukohti või lihvida oma argumentatsiooni olulises küsimuses ning vastata uutele asjaoludele, millele on viidatud kostja vastuses. Parlamendi hinnangul kordab hageja käesolevas kohtuasjas aga ühelt poolt juba hagiavalduses esitatut ja teiselt poolt esitab uusi argumente, millel puudub seos kostja vastuses olevate argumentidega.

31 Olgu märgitud, et kodukorra artikli 83 kohaselt võib hagiavaldust täiendada repliigiga. Üldkohtu kodukorra praktiliste rakendussätete punktist 142 nähtub, et „[k]una vaidluse raamistik ja väited või argumendid on esitatud […] põhjalikult hagiavalduses […], on repliigi […] eesmärk võimaldada hagejal […] oma seisukohta täpsustada või lihvida oma argumentatsiooni olulises küsimuses ning vastata uutele asjaoludele, millele on viidatud kostja vastuses […]“.

32 Käesolevas kohtuasjas tuleb vastupidi parlamendi väidetule asuda seisukohale, et repliigis on kostja vastust arvestades täpsustatud hagiavalduses esitatud argumente. Pealegi ei tähenda see, kui repliik sisaldab uusi etteheiteid, millel puudub seos varasemate menetlusdokumentidega, et repliik oleks tervikuna vastuvõetamatu; nimetatud asjaolu võib kõige enam tuua kaasa kõnealuste etteheidete tagasilükkamise – seda tuleb aga kontrollida väidete analüüsi käigus.

33 Seega tuleb asuda seisukohale, et repliik on vastuvõetav.

B. Hageja palve, et Üldkohus annaks talle teada täiendavate argumentide või tõendite esitamise vajadusest

34 Tähtis on osundada, et kodukorra artikli 76 punktide d ja f kohaselt peab hageja hagiavalduses esitama lühiülevaate asjaoludest ja väidetest ning tõendid või tõendite kogumise taotlused, juhul kui neid esitatakse. Kodukorra artikli 85 lõigete 2 ja 3 kohaselt võivad kohtuasja pooled pärast esimest menetlusdokumentide vahetamist esitada oma argumentide toetamiseks tõendeid või taotluse nende kogumiseks üksnes tingimusel, et nende hiline esitamine on õigustatud.

35 Peale selle võimaldab kodukorra artikli 89 lõige 3 Üldkohtul menetlust korraldavate meetmete raames küsida pooltelt vaidluse mõne aspekti kohta arvamusi või kohtuasjaga seotud dokumente. Niisuguste meetmete võtmise otsuse tegemisel on Üldkohtul siiski täielik kaalutlusõigus (vt selle kohta kohtumäärus, 29.10.2004, Ripa di Meana *vs.* parlament, C-360/02 P, EU:C:2004:690, punkt 28).

36 Neist sätetest ilmneb, et hageja ei pea Üldkohtult üldsõnaliselt paluma, et ta annaks talle teada, kui on vaja esitada hagi põhjendamiseks argumente või tõendeid.

37 Igal juhul tuleb märkida, et menetlust korraldavate meetmete raames teatati hagejale 6. detsembri 2016. aasta kirjas, et tal palutakse kohtuistungil vastata argumentidele, mida parlament seal esitab vastuseks etteheidetele proportsionaalsuse põhimõtte, poliitiliste arvamuste tõttu mittediskrimineerimise põhimõtte ja võrdsuse üldpõhimõtte rikkumise kohta.

C. Sisulised küsimused

1. Sissejuhatavad märkused

a) Etteheide hageja õiguste rikkumise kohta

38 Hageja väidab hagiavalduse „põhjenduste“ osa alguses, et vaidlustatud otsused „rikuvad“ tema kui parlamendiliikme „õigusi“.

39 Kui eeldada, et see seisukoht kujutab endast iseseisvat väidet, tuleb see tunnistada vastuvõetamatuks, nagu märgib parlament. Hageja ei ole tõepoolest seda väidet hagiavalduses põhjendanud, samas peab Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 21 esimese lõigu ja kodukorra artikli 76 punkti d kohaselt hageja esitama lühiülevaate avalduse aluseks olevatest asjaoludest ja vähemalt kokkuvõtlikult õiguspõhimõtted, mida hageja väitel rikuti ning peamised faktilised asjaolud, millel hageja etteheited põhinevad (vt analoogia alusel kohtuotsus, 15.12.1999, Latino *vs.* komisjon, T-300/97, EU:T:1999:328, punkt 35). Niisiis ei vasta pelk etteheite abstraktne äramärkimine Euroopa Liidu Kohtu põhikirja ja kodukorra nõuetele (vt analoogia alusel kohtuotsused, 11.3.1999, Herold *vs.* komisjon, T-257/97, EU:T:1999:55, punkt 68, ja 11.9.2014, Gold East Paper ja Gold Huasheng Paper *vs.* nõukogu, T-443/11, EU:T:2014:774, punkt 66).

40 Kuivõrd kõnealune seisukoht ei kujuta endast iseseisvat väidet, vaid „aluslepingute rikkumise“ väite sissejuhatavat märkust, tuleb seda igal juhul käsitada nimetatud väitega kokkulangevana ja selle seisukoha juurde pöördutakse selle väite analüüsimisel tagasi.

b) Väited, mille kohaselt on „rikutud aluslepinguid“ ja on kuritarvitatud võimu

41 Hagiavalduses esitab hageja kaks väidet: esiteks, et on „rikutud aluslepinguid“ ja teiseks, et võimu on kuritarvitatud.

42 ELTL artikli 263 teise lõigu kohaselt koostoimes ELTL artikli 256 lõike 1 esimese lõiguga on Üldkohus tõepoolest pädev tegema otsust hagide kohta, mis käsitlevad aluslepingute rikkumist.

43 Kodukorra artikli 76 punktis d on siiski ette nähtud, et hagimenetluse algatusdokumendis tuleb märkida ülevaade fakti- ja õigusväidetest. Selleks et tagada õiguskindlus ja nõuetekohane õigusemõistmine, peavad väljakujunenud kohtupraktika kohaselt nähtuma põhilised õiguslikud asjaolud vähemalt kokkuvõtlikult, kuid järjekindlalt ja arusaadavalt hagiavaldusest endast (kohtuotsus, 29.9.2016, Bach Flower Remedies *vs.* EUIPO – Durapharma (RESCUE), T-337/15, ei avaldata, EU:T:2016:578, punktid 50 ja 51). Kuigi hageja ei pea sõnaselgelt viitama spetsiifilisele õigusnormile, millel ta nõue põhineb, võib see nii olla vaid tingimusel, et tema argumendid on piisavalt selged, et vastaspool ja Euroopa Liidu kohus saaksid selle õigusnormi raskusteta kindlaks teha (vt selle kohta kohtuotsused, 10.5.2006, Galileo International Technology jt *vs.* komisjon, T-279/03, EU:T:2006:121, punkt 47, ja 13.11.2008, SPM *vs.* nõukogu ja komisjon, T-128/05, ei avaldata, EU:T:2008:494, punkt 65).

44 Eelmainitud sätetest ilmneb, et „aluslepingute rikkumine“ on üksnes üldine juhtum, mille puhul võib esitada Üldkohtule menetlemiseks tühistamishagi, aga sellega ei ole identifitseeritud väite õiguslik alus (vt selle kohta kohtuotsus, 27.11.1997, Tremblay jt *vs.* komisjon, T-224/95, EU:T:1997:187, punktid 80 ja 81).

45 Järelikult tuleb analüüsida, kas esimene väide põhineb täpsemal õiguslikul alusel, kui seda on üksnes viide „aluslepingute rikkumisele“.

46 Käesoleval juhul ilmneb hagiavalduse sisust ja sellele lisatud kokkuvõttest, mida võib hagiavalduse tõlgendamisel arvestada (kohtuotsused, 25.10.2007, Komninou jt *vs*. komisjon, C-167/06 P, ei avaldata, EU:C:2007:633, punktid 25 ja 26, ning 12.4.2016, CP *vs*. parlament, F-98/15, EU:F:2016:76, punkt 16), et tegelikult tõi hageja oma esimese väite alusena välja parlamendi juhatuse poolt 4. juulil 2005 vastu võetud fraktsioonide koosolekute korraldamise eeskirja (edaspidi „fraktsioonide koosolekute korraldamise eeskiri“) artikli 4 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „põhiõiguste harta“) artikli 21 rikkumise. Põhiõiguste harta artikli 21 rikkumist käsitlevas väites on hageja täpsemalt tuginenud tema Vene kodanikest külaliste diskrimineerimisele nende etnilise päritolu alusel ning nende kodakondsuse alusel diskrimineerimise keelu eiramisele.

47 Repliigis väidab hageja lisaks, et see, et keelduti lubamast tema Vene kodanikest külalistel parlamenti siseneda, on käsitatav nende diskrimineerimisena poliitiliste arvamuste alusel. Samuti leiab ta, et see keeldumine rikub võrdsuse üldpõhimõtet, kuna puudutatud isikuid koheldi teisiti, kui muid parlamendi külastajaid ja kutsutud külalisi.

48 Nii hagiavaldus kui repliik sisaldavad vihjeid vaidlustatud otsuste ebaproportsionaalsusele, mille puhul tuleb esmalt kindlaks teha, kas tegemist on iseseisva väitega või mitte.

49 Sellega seoses tuleb asuda seisukohale – vastupidi parlamendi arvamusele –, et kuigi proportsionaalsuse põhimõte on iseseisev põhimõte, võib see ühtlasi olla võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise põhimõtte lahutamatu osa. Samuti on juba sedastatud, et võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise põhimõtted nõuavad, et erinev kohtlemine põhineks objektiivsel ja mõistlikul kriteeriumil, st et see oleks kooskõlas õiguspärase eesmärgiga, ja et erinevus oleks proportsionaalne selle kohtlemisega taotletud eesmärgi suhtes (kohtuotsused, 17.10.2013, Schaible, C-101/12, EU:C:2013:661, punkt 77; 23.3.1994, Huet *vs*. kontrollikoda, T-8/93, EU:T:1994:35, punkt 45, ja 30.1.2003, C *vs*. komisjon, T-307/00, EU:T:2003:21, punkt 49).

50 Käesoleval juhul sõnastas hageja oma väite, et keeldumine anda tema kasutusse ruum pressikonverentsi korraldamiseks on ebaproportsionaalne, hagiavalduses nii, nagu tuleneks see etteheitest, mille kohaselt rikuti fraktsioonide koosolekute korraldamise eeskirja artiklit 4. Kohtuistungil kinnitas hageja, et need kaks väidet on omavahel seotud. Samuti leidis hageja hagiavalduses, et väide – mille kohaselt otsus, et tema Vene kodanikest külalistel ei lubata parlamenti sisenda – on ebaproportsionaalne, on esitatud jätkuna etteheitele, et rikuti keeldu neid kodakondsuse või etnilise päritolu alusel mis tahes viisil diskrimineerida. Viimaks viitas hageja proportsionaalsuse põhimõttele repliigis seoses argumentidega, mis käsitlevad poliitiliste arvamuste tõttu mittediskrimineerimise keelu ja võrdsuse üldpõhimõtte rikkumist. Seega tuleb asuda seisukohale, et väide vaidlustatud otsuste ebaproportsionaalsuse kohta ei ole eraldiseisev väide.

51 Eelnevast lähtudes tuleb analüüsida:

– esiteks väidet fraktsioonide koosolekute korraldamise eeskirja artikli 4 rikkumise kohta seoses keeldumisega anda hageja kasutusse ruum pressikonverentsi korraldamiseks;

– teiseks seoses keeldumisega lubada Vene kodanikest külalistel siseneda parlamenti:

  – viidet väitele, et rikutud on fraktsioonide koosolekute korraldamise eeskirja artiklit 4;

  – väidet, mille kohaselt on rikutud põhiõiguste harta artiklit 21, sest see keeldumine diskrimineeris puudutatud isikuid nende etnilise päritolu või kodakondsuse tõttu;

  – väidet, mille kohaselt on esiteks rikutud põhiõiguste harta artikli 21 lõiget 1 sellega, et keeldumine diskrimineeris Vene kodanikest külalisi nende poliitiliste arvamuste tõttu, ja et teiseks on rikutud võrdsuse üldpõhimõtet;

– kolmandaks mõlema vaidlustatud otsusega seoses väidet, et kuritarvitati võimu.

2. Väide, mis on esitatud üksnes keeldumise vastu anda hageja kasutusse ruum pressikonverentsi korraldamiseks

52 Hageja väidab, et fraktsioonide koosolekute korraldamise eeskirja artikli 4 lõike 1 kohaselt võivad fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed kasutada institutsiooni ruume pressikonverentside korraldamiseks olemasolevate võimaluste piires ja juhul, kui ruumide kasutada andmine ei kujuta endast ohtu parlamendi tavalisele töökorraldusele. Lisaks võimaldab selle eeskirja artikkel 8 tema väitel otsesõnu kutsuda parlamendiliikmetel nende koosolekutele kolmandaid isikuid, näiteks ajakirjanikke. Parlament aga ei teatanud, et vastuvõtuvõimalused oleksid 16. juunil 2015 olnud ammendatud. Peale selle on hageja sõnul välistatud, et pressikonverents oleks oma loomult selline, mis saab häirida parlamendi tööd, seda enam, et hageja on varemgi korraldanud samasuguseid üritusi ilma, et need oleksid probleeme põhjustanud. Ka ei tundu, et A. Petrovi ja F. Biryukovi viibimine oleks võinud mõjutada parlamendi toimimist nagu on märgitud pressiteenistuse e-kirjas.

53 Seega väidab hageja, et kuna puudus objektiivne põhjus, mille tõttu oleks ruumi tema kasutusse andmisest keeldumine olnud põhjendatud, oli keeldumine ebaproportsionaalne ja rikkus tema kui parlamendiliikme õigusi, sest ta ei saanud rääkida oma tööst parlamendis ja eelkõige ei saanud ta selgitada Euroopa kodanikele, mille poolest anti 10. juuni 2015. aasta resolutsioonile Peterburis sama aasta 22. märtsil toimunud „Vene rahvuslaste foorumil“ ekslik hinnang.

54 Parlament vaidleb neile argumentidele vastu ja kinnitab, et kõnealune väide ei ole põhjendatud.

55 Fraktsioonide koosolekute korraldamise eeskirja ülesehitusest – nagu see nähtub selle pealkirjast ja artikli 1 lõikest 1 – ilmneb, et see eeskiri reguleerib seda, kuidas „[parlamendi [p]easekretariaat abistab fraktsioone koosolekute korraldamisel ja läbiviimisel“. Niisiis on eeskirjas määratud kindlaks, kuidas fraktsioonid ja nende organid saavad kasutada parlamendi ruume.

56 Fraktsioonide koosolekute korraldamise eeskirja artiklis 8 on sisuliselt ette nähtud, et fraktsioonidel on õigus kutsuda oma koosolekutele kolmandaid isikuid.

57 Fraktsioonide koosolekute korraldamise eeskirja artikli 4 lõike 1 kohaselt „[võivad] parlamentaarse tegevuse raames“ kasutada parlamendi ruume ka „fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed“. Arvestades nii seda sätet kui ka fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete võimalust koosolekuid pidada isegi siis, kui nad fraktsiooni ei moodusta, reguleerib see säte ka viisi, kuidas parlamendi peasekretär aitab kaasa niisuguste parlamendiliikmete koosolekute korraldamisele. Kõnealuse eeskirja artikli 4 lõike 2 kohaselt peab fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete taotlused koosolekuruumi kasutamiseks „esitama fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete koordinaator“, kes on haldusstruktuuri osa, kelle kaudu saavad niisugused parlamendiliikmed kasutada teatavaid võimalusi, mis on põhimõtteliselt reserveeritud fraktsioonidele.

58 Lisaks nähtub parlamendi vastustest menetlust korraldavatele meetmetele, mille Üldkohus tema suhtes võttis, et parlamendiliikmete korraldatavate pressikonverentside suhtes kehtib eraldi eeskiri, nimelt parlamendi juhatuse poolt 22. oktoobril 2007 vastu võetud „Euroopa Parlamendi pressikonverentsisaali kasutamise eeskiri“.

59 Eelneva alusel tuleb teha järeldus, et kuigi fraktsioonide koosolekute korraldamise eeskiri lubab fraktsioonidel kutsuda oma koosolekutele kolmandaid isikuid, ei ole selle eesmärk reguleerida ruumide kasutada andmist, et pidada seal pressikonverentse, eriti parlamendiliikme isiklikul initsiatiivil korraldatavaid.

60 Seda tõlgendust toetab ka asjaolu, et hageja ise ei taotlenud ruumi kasutada saamist pressikonverentsiks üldse fraktsioonide koosolekute korraldamise eeskirja artikli 4 lõike 2 alusel, sest ta esitas taotluse otse parlamendi pressiteenistusele, ilma et ta oleks teinud seda fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete koordinaatori vahendusel.

61 Seega tuleb etteheide, mille kohaselt rikuti fraktsioonide koosolekute korraldamise eeskirja artiklit 4, tagasi lükata, ilma et selle sätte kohaldamise raames oleks vaja analüüsida küsimust, kas parlamendi keeldumist võis põhjendada ruumide puudumisega või institutsiooni töö häirimise ohuga või kas keeldumine oli ebaproportsionaalne.

62 Igal juhul tuleb asuda seisukohale, et isegi kui vastupidi eespool punktis 50 märgitule tuleb etteheidet, et keeldumine anda hageja kasutusse ruum pressikonverentsi korraldamiseks on ebaproportsionaalne, käsitada nii, et see on eraldiseisev väite suhtes, milles heideti ette fraktsioonide koosolekute korraldamise eeskirja artikli 4 rikkumist, tuleb kõnealune etteheide ikkagi vastuvõetamatuna tagasi lükata.

63 Pressiteenistuse e-kirjas põhjendas parlament seda, miks keelduti andmast hageja kasutusse pressikonverentsi pidamiseks ruumi, muu hulgas ohuga, et A. Petrov ja F. Biryukov võivad häirida institutsiooni tööd. Hageja vaidleb küll sellise ohu olemasolule vastu, kuid ei esita ühtegi veenvat argumenti. Siinkohal ei ole tähtsust asjaolul, et hageja on varem juba korraldanud pressikonverentse ja töökoosolekuid, sest ta ei väida, et need üritused oleksid toimunud parlamendi loal Vene kodanikest külaliste osavõtul ja käesoleva kohtuasja asjaoludega sarnastel asjaoludel. Lisaks nähtub edaspidi punktidest 119–122, et parlament ei ole käesoleval juhul eiranud proportsionaalsuse põhimõtet.

3. Väited, milles vaidlustatakse üksnes keeldumine lubada Vene kodanikest külalistel parlamenti siseneda

a) Väide, mis põhineb viitel väitele, et rikutud on fraktsioonide koosolekute korraldamise eeskirja artiklit 4

64 Hageja märgib, et see, et Vene kodanikest külalistel keelati siseneda parlamenti, on „vastuolus esmase õigusega“ põhjustel, mida on juba esitatud seoses väitega, mille kohaselt keelduti andmast tema kasutusse konverentsiruumi.

65 Parlament väidab, et see väide ei ole vastuvõetav, sest hageja ei täpsusta, milles rikkumine seisneb.

66 Kui lugeda hagiavaldust, tuleb hageja väidet mõista nii, et argumendid, mille ta esitas: seoses keeldumisega anda tema kasutusse ruum pressikonverentsi korraldamiseks; fraktsioonide koosolekute korraldamise eeskirja artikli 4 rikkumise kohta ja, kui see peaks asjasse puutuma, siis selle meetme ebaproportsionaalsuse kohta, puudutavad ka keeldumist lubada Vene kodanikest külalistel parlamenti siseneda.

67 Isegi kui eeldada, et see etteheide on vastuvõetav, tuleb see siiski tagasi lükata eespool punktides 55–63 selgitatud põhjustel.

68 Etteheide, milles käsitletakse fraktsioonide koosolekute korraldamise eeskirja artikli 4 rikkumist, tuleb käesolevas kohtuasjas lükata tagasi seda enam – isegi eeldades, et see säte on kohaldatav –, et tegemist ei ole põhimõttelise keeldumisega anda hagejale töökoosoleku pidamiseks kasutada parlamendi ruume, vaid keelati üksnes Vene kodanikest külaliste sisenemine parlamendi hoonetesse.

b) Väide, mille kohaselt on rikutud põhiõiguste harta artiklit 21, sest see, et Vene kodanikest külalistele ei antud luba siseneda parlamenti, diskrimineeris neid nende etnilise päritolu või kodakondsuse tõttu

69 Hageja väidab, et tema Vene kodanikest külalised ei kujuta endast ohtu parlamendi tavalisele töökorraldusele ega parlamendi turvalisusele. Kuna tema külaliste institutsiooni hoonetesse sisenemise keelamiseks puudus hageja hinnangul objektiivne alus, diskrimineerib otsus neid nende kodakondsuse või etnilise päritolu alusel ja rikub seega põhiõiguste harta artiklit 21. Isegi kui eeldada, et teatud Vene kodanikud kujutavad endast ka tegelikult ohtu parlamendi normaalsele töökorraldusele, oleks olnud piisav, kui sisenemiskeeldu kehtestades oleks piirdutud üksnes nendega.

70 Parlament vaidleb vastu sellele, et hageja võiks tugineda niisuguse kodakondsuse või etnilise päritolu alusel mis tahes viisil diskrimineerimise keelu rikkumisele, mille ohvrid olid kolmandad isikud ehk tema Vene kodanikest külalised, ning ta leiab, et igal juhul on väide põhjendamata.

1) Väite vastuvõetavus

71 Kohtupraktika kohaselt ei ole hagejal õigust tegutseda seaduse või institutsioonide huvides ning ta saab tühistamishagi põhjendades tugineda ainult etteheidetele, mis teda isiklikult puudutavad (kohtuotsus, 30.6.1983, Schloh *vs.* nõukogu, 85/82, EU:C:1983:179, punkt 14). See nõue ei tähenda siiski, et liidu kohus võib tunnistada väite vastuvõetavaks üksnes eeldusel, et see seondub ainult hageja isikliku olukorraga. Tegelikult on hageja väited vastuvõetavad siis, kui nad võivad päädida tühistamisega, millest hagejal võib olla kasu (vt selle kohta kohtuotsus, 11.7.2007, Wils *vs.* parlament, F-105/05, EU:F:2007:128, punkt 38 ja seal viidatud kohtupraktika).

72 Käesolevas kohtuasjas võis Vene kodanikest külaliste väidetav diskrimineerimine nende kodakondsuse või etniline päritolu alusel teoreetiliselt halvendada ka hageja olukorda, kuivõrd tema algatusel külalised kutsuti ja kuna teda takistati pidamast nendega parlamendis ta enda korraldatud töökoosolekut.

73 Niisiis on hagejal käesoleva kohtuasja asjaoludel isikuna, kes korraldas parlamendi ruumides koosoleku, kuhu Vene kodanikest külalisi ei lastud tulla, huvi esitada väide, mis põhineb külaliste diskrimineerimisel nende kodakondsuse või etnilise päritolu alusel.

2) Väite põhjendatus

74 Põhiõiguste harta artikli 21 lõike 1 kohaselt on keelatud igasugune diskrimineerimine, sealhulgas diskrimineerimine etnilise päritolu tõttu. Sama artikli lõike 2 kohaselt on samuti keelatud igasugune kodakondsuse alusel diskrimineerimine aluslepingute reguleerimisalas, ilma et eelöeldu piiraks nende erisätete kohaldamist.

75 Kuna hageja ei tee selget vahet neil kahte liiki diskrimineerimistel, mida ta väidab toimunud olevat, olgu osundatud, et kui ühes ja samas üldise ulatusega õigusaktis kasutatakse kahte erinevat terminit, on see, kui neile mõlemale antakse sama ulatus, vastuolus ühtluse ja õiguskindluse nõuetega. Seda enam siis, kui nendel terminitel on tavakeeles erinev tähendus, nagu käesoleval juhul (kohtuotsused, 25.9.2013, Marques *vs.* komisjon, F-158/12, EU:F:2013:135, punkt 28, ja 14.5.2014, Cocco *vs.* komisjon, F-17/13, EU:F:2014:92, punkt 33).

76 Kuigi kodakondsus on üksikisiku ja suveräänse riigi vaheline õiguslik ja poliitiline suhe, põhineb mõiste „etniline päritolu“ eeldusel, et rahvusrühmi ühendab sama rahva hulka kuulumise tunne või neil on ühine usk, keel, kultuuriline ja traditsiooniline päritolu ning elukeskkond (vt selle kohta kohtuotsus, 16.7.2015, CHEZ Razpredelenie Bulgaria, C-83/14, EU:C:2015:480, punkt 46).

77 Etnilise päritolu alusel diskrimineerimise keelu puhul piirdub hageja üksnes oma külaliste Vene kodakondsuse rõhutamisega ega märgi, et nad kuuluksid mingisse konkreetsesse etnilisse rühma. Veelgi enam, ta ei ole ka millegagi tõendanud, et otsus keelata tema Vene kodanikest külalistel parlamenti siseneda võeti vastu konkreetsesse etnilisse rühma kuulumise tõttu.

78 Eelneva alusel tuleb teha järeldus, et hageja ei ole tõendanud, et põhiõiguste harta artikli 21 lõike 1 kohaldamise tingimused oleksid täidetud ja ta ei saa niisiis väita, et tema Vene kodanikest külalisi on diskrimineeritud konkreetsesse etnilisse rühma kuulumise tõttu.

79 Kodakondsuse alusel diskrimineerimise keeluga seoses olgu osundatud, et ELL artikli 6 lõike 1 kolmanda lõigu ja põhiõiguste harta artikli 52 lõike 7 kohaselt tuleb harta tõlgendamisel arvesse võtta selgitusi põhiõiguste harta kohta (ELT 2007, C 303, lk 17).

80 Põhiõiguste harta selgitustes on märgitud, et harta artikli 21 lõige 2 „vastab [ELTL] artikli 18 esimesele lõigule ja seda kohaldatakse kooskõlas selle artikliga“. Vastavalt põhiõiguste harta artikli 52 lõikele 2 teostatakse hartaga tunnustatud õigusi, mis rajanevad aluslepingute teiste osade sätetel, neis määratletud tingimustel ja piires. Selle alusel tuleb teha järeldus, et põhiõiguste harta artikli 21 lõiget 2 tuleb käsitada nii, et tal on sama ulatus nagu ELTL artikli 18 esimesel lõigul.

81 ELTL artikli 18 esimeses lõigus on ette nähtud, et „[i]lma et see piiraks aluslepingutes sisalduvate erisätete kohaldamist, on aluslepingutes käsitletud valdkondades keelatud igasugune diskrimineerimine kodakondsuse alusel“. See säte asub ELi toimimise lepingu teises osas „Mittediskrimineerimine ja liidu kodakondsus“. Sättes käsitatakse seega liidu õiguse kohaldamisalasse kuuluvaid olukordi, kus liikmesriigi kodanikku koheldakse võrreldes muu liikmesriigi kodanikega diskrimineerivalt üksnes tema kodakondsuse alusel. Järelikult ei ole kõnealune artikkel mõeldud kohaldamiseks neis võimalikes olukordades, kus erinevalt koheldakse liikmesriikide kodanikke ja kolmandate riikide kodanikke (vt selle kohta kohtuotsused, 4.6.2009, Vatsouras ja Koupatantze, C-22/08 ja C-23/08, EU:C:2009:344, punktid 51 ja 52, ning 7.4.2011, Francesco Guarnieri & Cie, C-291/09, EU:C:2011:217, punkt 20).

82 Järelikult ei saa hageja tugineda oma Vene kodanikest külaliste puhul põhiõiguste harta artikli 21 lõike 2 rikkumisele.

83 Eeltoodu alusel tuleb tagasi lükata väide, mille kohaselt on rikutud põhiõiguste harta artiklit 21, sest see, et keelduti andmast Vene kodanikest külalistele luba siseneda parlamenti, diskrimineeris neid nende etnilise päritolu või kodakondsuse tõttu. Mis puudutab selle keeldumise väidetavat ebaproportsionaalsust – sest selles ei tehtud Vene kodanikest külaliste vahel vahet lähtuvalt ohust, mida nad kujutavad – siis tuleb igal juhul osundada käesoleva kohtuotsuse punktidele 119–122.

c) Väide, mille kohaselt esiteks on rikutud põhiõiguste harta artikli 21 lõiget 1, sest see, et Vene kodanikest külalisi ei lubatud siseneda parlamenti, diskrimineerib neid nende poliitiliste arvamuste alusel, ja mille kohaselt teiseks on rikutud võrdsuse üldpõhimõtet

84 Repliigis märgib hageja lisaks, et see, et tema Vene kodanikest külalistel keelati parlamenti siseneda, kujutab endast poliitiliste arvamuste alusel diskrimineerimist. Ta lisab, et „viimaks tuleb […] sisenemiskeeldu hinnata võrdsuse üldpõhimõtte alusel“. Selle keeldumise tõttu koheldi Vene kodanikest külalisi parlamendi muudest külastajatest ja kutsutud külalistest erinevalt.

85 Parlamendi hinnangul ei ole need etteheited vastuvõetavad, sest tegemist on väidetega, mis esitati esimest korda – ja seega hilinenult – alles repliigis. Lisaks on võrdsuse üldpõhimõtte rikkumist käsitlev etteheide ebamäärane ja raskesti mõistetav.

86 Hageja väidab samas, et ta sai alles kohtuasjas Petrov jt *vs*. parlament (T-452/15) esitatud kostja vastust lugedes aru, et tema Vene kodanikest külalisi diskrimineeriti just poliitilistel põhjustel.

87 Kodukorra artikli 84 lõike 1 kohaselt ei või menetluse käigus esitada uusi väiteid, kui need ei tugine faktilistele ja õiguslikele asjaoludele, mis on tulnud ilmsiks menetluse käigus. Siiski tuleb tunnistada vastuvõetavaks väide, millega täiendatakse otseselt või kaudselt varem hagiavalduses esitatud väidet ja millel on varem esitatud väitega otsene seos. Selleks et käsitada uut argumenti varasema väite või etteheite täiendusena, peab sel olema hagiavalduses esialgu esitatud väidete või etteheidetega piisavalt tihe seos, et neid saaks pidada kohtumenetluses oleva vaidluse tavalise arengu tulemuseks (vt selle kohta kohtuotsus, 16.11.2011, Groupe Gascogne *vs.* komisjon, T-72/06, ei avaldata, EU:T:2011:671, punktid 23 ja 27).

88 Esmalt tuleb märkida keelu kohta kedagi mis tahes viisil poliitiliste arvamuste tõttu diskrimineerida, et see keeld on sätestatud põhiõiguste harta artikli 21 lõikes 1, millele hageja viitas hagiavalduses esitatud väites, milles heideti ette „aluslepingute rikkumist“. Hagiavalduses piirdus hageja siiski kõnealuse sätte rikkumise kohta argumentide esitamisel väitega, et rikuti keeldu mis tahes viisil etnilise päritolu alusel kedagi diskrimineerida. Peale selle väitis ta põhiõiguste harta artikli 21 lõikele 2 tuginedes, et tema külalisi diskrimineeriti kodakondsuse alusel. Samas ei toonud ta menetluse algatusdokumendis ühelgi hetkel välja, et rikutud on keeldu tema Vene kodanikest külalisi poliitiliste arvamuste tõttu mis tahes viisil diskrimineerida.

89 Asjaolul, et hageja ei viidanud hagiavalduses niisugusele diskrimineerimisele, on käesolevas kohtuasjas eriline tähendus. Nimelt ei saa Vene külalistele seatud keeldu parlamenti siseneda käsitada selle kontekstist eraldiseisvana. Eelkõige nähtub toimikust, et hagi esitamise ajal oli hageja käes pressiteenistuse e-kiri, milles parlament keeldus andmast tema kasutada 16. juuniks 2015 kavandatud pressikonverentsi korraldamiseks vajalikke vahendeid. Keelduti aga kahel põhjusel. Esimesena tuletati pressiteenistuse e-kirjas meelde, et institutsioon on kehtestanud Vene diplomaatidele ja Vene poliitikutele, täpsemalt Gosudarstvennaja Duma Federalnogo Sobranija Rossiiskoi Federatsii (Vene Föderatsiooni Föderaalassamblee Riigiduuma) ja Sovet Federatsii Federalnogo Sobranija Rossiiskoi Federatsii (Vene Föderatsiooni Föderaalassamblee Föderatsiooninõukogu) liikmetele, sisenemispiiranguid – nagu see ilmneb parlamendi vastustest eespool punktis 13 nimetatud menetlust korraldavatele meetmetele. Teisena on samas e-kirjas nimetatud ohtu, et A. Petrovi ja F. Biryukovi kohalolu võib häirida institutsiooni tööd. Peale selle sooviti vaidlustatud keeluga, mille alusel ei lubatud Vene kodanikest külalistel siseneda parlamendi kui poliitilise instantsi hoonetesse, saavutada seda, et nad ei saaks hageja kui parlamendiliikme kutsel osaleda poliitilisel, nimelt „üle-euroopalise koostöö“ teemal korraldatud koosolekul. Lisaks olid A. Petrov ja F. Biryukov Vene parteis Rodina vastutavatel kohtadel ja A. Sotnichenkot esitleti rahvusvahelistele suhtele spetsialiseerunud ülikooli professorina. Kõnealune koosolek pidi pealegi toimuma poliitilise sisuga „Vene rahvuslaste foorumi“ jätkuna, millel kõik kolm eelmainitud isikut osalesid ja mida parlament oli just oma 10. juuni 2015. aasta resolutsioonis kritiseerinud. Kohtuistungil kinnitas hageja, et 16. juunil 2015 toimuvad üritused, millele Vene kodanikest külalised olid kutsutud, olid kantud eesmärgist võimaldada neil selgitada oma poliitilist arvamust „üle-euroopalise koostöö“ kohta, et ühelt poolt anda „Vene rahvuslaste foorumi“ kohta 10. juuni 2015. aasta resolutsioonis esitatule vastanduv pilt ja teiselt poolt jätkata seal alustatud tööd. Neil asjaoludel peab hageja, kes on poliitikaga tuttav ja tavapäraselt hoolas, pöörama tähelepanu vaidlustatud sisenemiskeelu poliitilisele kontekstile.

90 Lisaks ei saa hageja menetluslikel põhjustel tugineda asjaolule, et ta avastas alles kohtuasjas Petrov jt *vs.* parlament (T-452/15) esitatud kostja vastust lugedes, et tema Vene kodanikest külalisi diskrimineeriti poliitilistel põhjustel.

91 Siinkohal tuleb meenutada, et igal Üldkohtule esitatud asjal on oma toimik, mis sisaldab selles asjas poolte esitatud tõendeid ja menetlusdokumente, ning et iga toimik on täiesti iseseisev. Seda tõdemust illustreerib kodukorra praktiliste rakendussätete punkt 25, mille kohaselt „[ei saa k]ohtuasjas esitatud menetlusdokumenti ja selle lisasid, mis on selle asja toimikus, kasutada mõne teise kohtuasja ettevalmistamiseks“ (vt analoogia alusel kohtumäärus, 15.10.2009, kohtuasi Hangzhou Duralamp Electronics *vs.* nõukogu, T-459/07, EU:T:2009:403, punkt 12, ja kohtuotsus, 18.11.2015, Einhell Germany jt *vs.* komisjon, T-73/12, EU:T:2015:865, punkt 36).

92 On tõsi, et väljakujunenud kohtupraktikas on sedastatud, et v.a erandjuhtudel, mil dokumendi avalikustamine võib rikkuda head õigusemõistmise tava, on pooltel õigus avalikustada kolmandatele isikutele menetlusdokumente, mida pooled on asjaomases kohtuasjas ise esitanud. Samuti võib menetlusosaline nõustuda samal tingimusel sellega, et teine menetlusosaline kasutab tema avaldust mõne teise menetluse käigus (vt kohtumäärus, 15.10.2009, Hangzhou Duralamp Electronics *vs.* nõukogu, T-459/07, EU:T:2009:403, punkt 14, ja kohtuotsus, 18.11.2015, Einhell Germany jt *vs.* komisjon, T-73/12, EU:T:2015:865, punkt 38).

93 Käesoleval juhul ei ole aga tõendatud, et hageja on küsinud parlamendilt luba kasutada käesolevas kohtuasjas kostja vastust, mille parlament oli esitanud kohtuasjas T-452/15.

94 Samuti tuleb asuda seisukohale, et repliigis väidetu, mille kohaselt on Vene kodanikest külalisi diskrimineeritud nende poliitiliste arvamuste tõttu, rikkudes sellega vastavat keeldu, ei ole hagiavalduses sisalduva väite täiendus, mida saab pidada kohtumenetluse tavalise arengu tulemusel tõstatunuks, vaid see on uus väide. Järelikult on see väide vastuvõetamatu, sest see ei tugine menetluse õiguslikele ja faktilistele asjaoludele, mis on ilmsiks tulnud menetluse käigus.

95 Teiseks leiab parlament samuti repliigis esitatud argumendi kohta, mis käsitleb võrdsuse üldpõhimõtte rikkumist, et see on raskesti arusaadav osas, milles see kritiseerib „hagejate“ kohtlemist teiste parlamendi külastajate ja kutsutud külaliste kohtlemisega võrreldes, kuivõrd hageja kui parlamendi liige ei ole nendega sarnases olukorras. Siiski on viide „hagejatele“ ilmselge näpuviga. Oma edaspidi esitatud dokumentides parlament siiski rohkem ei eksi.

96 Peale selle tuleb seoses väitega, et argument, mille kohaselt on rikutud võrdsuse üldpõhimõtet, on esitatud hilinenult, tähele panna, et võimu kuritarvitamist käsitleva väite raames märkis hageja muu hulgas hagiavalduses, et vaidlustatud otsused olid „täiesti meelevald[sed] ja […] põhimõtteliselt vastuolus esmases õiguses sätestatud diskrimineerimise keeluga“. Kõnealuses väites on osundatud „eespool selgitatud põhjustele“, see tähendab Vene kodanikest külaliste väidetava etnilise päritolu või kodakondsuse alusel diskrimineerimisega seoses esitatud argumentidele. Hagiavalduse esitamisel ei ole aga hageja ühelgi hetkel tuginenud võrdsuse üldpõhimõtte kui sellise rikkumisele seetõttu, et kõiki muid parlamendi külastajaid ja kutsutud külalisi koheldi teisiti.

97 Sellest järeldub, et kuigi hageja on püüdnud repliigis laiendada selle väite ulatust, mille kohaselt rikuti keeldu tema Vene kodanikest külalisi nende kodakondsuse või etnilise päritolu alusel mis tahes viisil diskrimineerida – tuginedes repliigis üldiselt võrdsuse üldpõhimõttele, mis puudutab muudele parlamendi külastajatele ja külaliste vastuvõtjatele osaks saanud kohtlemist – tuleb võrdsuse üldpõhimõtte rikkumist käsitlevat väidet pidada uueks väiteks, mis ei ole tõstatunud kohtumenetluse tavalise arengu tulemusena. Seetõttu ja arvestades ka, et kõnealune väide ei tugine menetluse õiguslikele ja faktilistele asjaoludele, mis on ilmsiks tulnud menetluse käigus, tuleb seda pealegi lugeda vastuvõetamatuks.

98 Tähtis on lisada, et põhiõiguste harta artikkel 21, mis on aluseks kodakondsuse või etnilise päritolu alusel diskrimineerimist käsitlevale väitele, on võrdse kohtlemise põhimõtte üks konkreetne väljendus (vt selle kohta kohtuotsus, 29.4.2015, Léger, C-528/13, EU:C:2015:288, punkt 48) ning et võrdse kohtlemise põhimõte ja igasuguse diskrimineerimise keeld on kaks tähistust ühe õiguse üldpõhimõtte kohta, mis ühelt poolt keelab käsitleda sarnaseid olukordi erinevalt ja teiselt poolt käsitleda erinevaid olukordi ühtmoodi, välja arvatud siis, kui see on objektiivselt põhjendatud (kohtuotsus, 27.1.2005, Europe Chemi-Con (Deutschland) *vs.* nõukogu, C-422/02 P, EU:C:2005:56, punkt 33).

99 Osas, milles võrdsuse üldpõhimõtte käsitlemist repliigis tuleb selle kohtupraktika kohaselt käsitada hagi väitena, mille kohaselt rikuti keeldu kedagi kodakondsuse või etnilise päritolu alusel mis tahes viisil diskrimineerida, tuleb see väide aga põhjendamatuse tõttu tagasi lükata põhjustel, mis leidsid juba käsitlemist eespool punktis 74 ja järgmistes punktides.

100 Igal juhul tuleb asuda seisukohale, et on põhjendamata väide, mille kohaselt on esiteks rikutud põhiõiguste harta artikli 21 lõiget 1, sest sellega, et keelduti lubamast hageja Vene kodanikest külalistel siseneda parlamenti, diskrimineeriti neid nende poliitiliste arvamuste alusel, ning teiseks on rikutud võrdsuse üldpõhimõtet; nimelt nähtub edaspidi punktidest 108–122, et mõlemad vaidlustatud otsused on objektiivselt ja mõistlikult põhjendatud, omavad õiguspärast eesmärki ja on proportsionaalsed taotletud eesmärgi suhtes.

4. Mõlema vaidlustatud otsuse vastu suunatud väide, et kuritarvitati võimu

101 Hageja väidab, et vaidlustatud otsustega on võimu kuritarvitatud; parlament vaidleb sellele vastu.

102 Väljakujunenud kohtupraktika järgi viitab võimu kuritarvitamise mõiste asjaolule, et haldusasutus on kasutanud oma pädevust muul eesmärgil kui sellel, milleks see on talle antud. Otsus on tehtud võimu kuritarvitades üksnes siis, kui objektiivsete, asjakohaste ja üheselt mõistetavate asjaolude alusel ilmneb, et otsusega püüti saavutada väidetust erinevaid eesmärke. Ei piisa üksnes sellest, kui huvitatud isik viitab oma väidete toetuseks teatud asjaoludele, vaid ta peab esitama ka piisavalt täpsed, objektiivsed ja kokkulangevad tõendid, mis toetavad tema väidete tõele vastavust või vähemalt vastavat tõenäosust. Selliste tõendite puudumisel ei saa asjassepuutuva institutsiooni väidete sisulist õigsust vaidlustada. Nii ei saa võimu kuritarvitamise asjaolude igakülgne hindamine tugineda pelkadele väidetele, ebapiisavalt täpsustatud tõenditele või tõenditele, mis ei ole ei objektiivsed ega asjakohased (vt kohtumäärus, 19.12.2013, da Silva Tenreiro *vs.* komisjon, T-32/13 P, EU:T:2013:721, punktid 31–33 ja seal viidatud kohtupraktika).

103 Kõigepealt väidab hageja, et „eespool selgitatud põhjustel“ oli vaidlustatud otsustega kuritarvitatud võimu, sest need olid „täiesti meelevald[sed] ja […] diametraalselt vastuolus diskrimineerimise keeluga“.

104 Kuivõrd hageja tugines väidetavatele rikkumistele, mida heideti ette väites „aluslepingute rikkumise“ kohta, tuleb märkida, et kuna see väide lükati tagasi, on niisugune viide tulemusetu.

105 Seejärel nõustub hageja, et parlamendi turvalisus ja normaalne töökorraldus on õiguspärased eesmärgid, millega saab põhjendada vaidlustatud otsuseid. Hageja vaidleb aga vastu sellele, et need olid vaidlustatud otsustega tegelikult taotletavad eesmärgid.

106 Hageja leiab nimelt, et tema Vene kodanikest külalised ei kujutanud endast ohtu parlamendi turvalisusele ja normaalsele töökorraldusele. Kuigi tegemist on poliitilise mõttevahetuse kohaga, oli nende suhtes kehtestatud parlamenti sisenemise keelu tegelik eesmärk hoida neid eemale nende poliitiliste veendumuste ja erakondliku kuuluvuse tõttu, mis suuremale osale parlamendist ei meeldinud.

107 Olgu täheldatud, et selle argumendiga soovib hageja vaidlustatud otsuste põhjenduste ebatäpsusest tuletada tõendid võimu kuritarvitamise toimumise kohta.

108 Siinkohal tuleb märkida, et eespool asuvast punktist 89 nähtub, et kuigi hageja Vene kodanikest külalised ei ole olnud Vene Föderatsiooni Föderaalassamblee Riigiduuma ega Vene Föderatsiooni Föderaalassamblee Föderatsiooninõukogu liikmed, oli vaidlustatud otsustes toodud põhjenduseks, et nende viibimine parlamendis võib häirida institutsiooni korda ja turvalisust, samuti institutsiooni normaalset töökorraldust, arvestades sisenemispiirangute kehtestamise põhjustanud sündmuste üldist konteksti.

109 Täpsemalt tõi parlament 10. juuni 2015. aasta resolutsiooni silmas pidades välja Vene Föderatsiooni ja liidu vaheliste poliitiliste suhete spetsiifilise olukorra asjaolude toimumisel ajal. Samuti viitas ta olukorrale Ukrainas ja Vene Föderatsiooni poolt avaldatud mustale nimekirjale, mis sisaldas parlamendi praeguste ja endiste liikmete ning Euroopa Liidu ametnike nimesid; see tõigi endaga kaasa Vene poliitikute ja diplomaatide suhtes parlamendi hoonetesse sisenemise piirangute kehtestamise.

110 Arvestades esiteks erilist olukorda, mis iseloomustab hetkel Vene Föderatsiooni ja Euroopa Liidu vahelisi poliitilisi suhteid, ja teiseks parlamendi arvates toimunud suhete intensiivistumist Euroopa populistlikeks peetavate parteide ja Vene natsionalistlikena kirjeldatud jõudude vahel, rõhutab parlament, et A. Petrov, F. Biryukov ja A. Sotnichenko osalesid „Vene rahvuslaste foorumil“, mille parlament oli äärmiselt tugevalt hukka mõistnud. Parlament toonitab ka, et A. Petrov ja F. Biryukov olid Vene natsionalistlikuks peetava partei aktiivsed liikmed. Ta lisas, et A. Petrov, F. Biryukov ja A. Sotnichenko olid kindlasti peakülalised, kes olid esiteks kutsutud avaldama institutsiooni ruumides „Vene rahvuslaste foorumi“ kohta teistsugust arvamust kui 10. juuni 2015. aasta resolutsioonis väljendatu ning teiseks jätkama selle foorumi ajal poolelijäänud töid – seda kinnitas ka hageja kohtuistungil (vt eespool punkt 89).

111 Hageja juhib tähelepanu samas sellele, et parlamendi presidendi „majaperemehe õigust“, millele parlament osundab, ei tohi kasutada takistamaks koosolekuid, mille teema on vastupidine enamuse arvamusele, sest parlamendid ongi just poliitilise mõttevahetuse kohad.

112 Siiski on parlamendi kodukorra artiklis 22 antud selle institutsiooni presidendile vajalikud volitused, et tagada parlamendi hoonetes üldine julgeolek, selleks et ennetada ja lõpetada parlamendi normaalse töökorralduse mis tahes häirimine ning kaitsta institutsiooni väärikust. Peale selle väidab parlament põhjendatult, et ta ei pea oma hoonetes edendama kolmanda riigi partei poliitilist tegevust. Seega ei ole parlament kohustatud lubama niisuguse partei liikmete või toetajate külaskäike, et nad võiksid väljendada oma arvamusi parlamendi hoonetes. Üldisemalt nähtub ELL artiklist 14, et õigus osaleda parlamendi seadusandlike, eelarveliste, poliitilise kontrolli ja konsulteerimisega seotud funktsioonide täitmisel on jäetud üksnes liidu kodanikele, kes on valitud otsestel ja üldistel valimistel vaba ja salajase hääletuse teel, samas kui erisätetes – nagu ELL artikli 15 lõike 6 punkt d ja ELTL artikli 230 esimene lõik – on konkreetselt tagatud Euroopa Ülemkogu eesistujale ja Euroopa Komisjonile õigus olla ära kuulatud. Ja kuigi parlamendi kodukorra artiklis 115 on sätestatud, et parlamendis toimuvad arutelud on avalikud ja parlamendikomisjonide koosolekud on avalikud üldjuhul, on kodukorra artiklis 157 täpsustatud, et rõdule lubatud külastajad peavad istuma ja olema vaikselt. Aluslepingute ja nende rakendamiseks vastu võetud tekstide ülesehituse, samuti vajaduse tagada parlamendile antud volituste vaba kasutamine tagajärg on, et parlament ei ole koht, kus kõigil külastajatel on täielik õigus end vabalt väljendada.

113 Hageja leiab veel, et tema Vene kodanikest külalistele anti teatavad sissepääsuload, lastes sellega ka hagejal uskuda, et pressikonverentsi asemel võib tema külaliste osavõtul toimuda parlamendi ruumides siiski töökoosolek. Sissepääsulubade väljastamine näitab, et tema külalised ei kujutanud endast erilist ohtu, kannapööre parlamendi käitumises annab tunnistust pahatahtlikust raskuste tekitamisest vaidlustatud otsustega ja nende otsustega tema kui parlamendiliikme töö asjatu keerulisemaks muutmisega.

114 Kuigi on õige, et parlament saatis turvalisusküsimuste peadirektoraadi 9. juuni 2015. aasta e-kirjaga teatise, et ta sai kätte taotluse saada töökoosoleku jaoks sissepääsuload, ja et selles e-kirjas oli ka viitenumber, mis võimaldas hageja Vene kodanikest külalistele määratud sissepääsuload kätte saada, tuleb siiski meelde tuletada, et e-kirja saatis turvalisusküsimuste peadirektoraat, aga otsus, millega keelati hageja Vene kodanikest külalistel hoonetesse siseneda, põhines poliitilise konteksti hindamisel, mis ületab parlamendi haldusteenistuse pädevuse ja kuulub üksnes institutsiooni poliitiliste instantside pädevusse. Peale selle sisaldas turvalisusküsimuste peadirektoraadi 9. juuni 2015. aasta e-kiri lisa, milles täpsustati, et ürituse korraldaja ei ole vabastatud institutsiooni tavapärasest loa saamise menetlusest. Näiline vastuolu, mis ilmneb sissepääsulubade kättesaamist võimaldava viitenumbri andmise ja lõpuks

Vene kodanikest külaliste parlamenti sisenemise ärakeelamise vahel, on selgitatav asjaoluga, et haldusteenistustel ja poliitiliste instantsidel on erinev roll. Järelikult ei saa väita, et parlament jättis pelgalt pahatahtliku raskuste tekitamise eesmärgil mulje, et töökoosolek võib tema hoonetes toimuda.

115 Eeltoodut arvestades tuleb asuda seisukohale, et kuivõrd niisuguste meetmete võtmine nagu isikute mittelubamine parlamenti selleks, et ennetada töökorralduse häirimist, eeldab tulevaste ohtude hindamist kättesaadavate andmete alusel, mis tähendab igal juhul teatava ebakindluse määra esinemist, ei olnud parlamendi turvalisuse ja normaalse töökorralduse tagamise eesmärk parlamendi esitatud põhjendusi arvestades ebamõistlik.

116 Viimaks väidab hageja, et võimu on kuritarvitatud sellega, et parlamendi kehtestatud sisenemiskeeld läheb vajalikust igal juhul kaugemale. Ta märgib, et parlamendi presidendi käsutuses on turvateenistus, mis suudab mis tahes provokatsioonid ära hoida. Asjaolu, et parlamenti sisenemine keelati ära kõigil kutsutud Vene kodanikel, kuigi pressiteenistuse e-kirja kohaselt kujutavad parlamendi turvalisusele ja normaalsele töökorraldusele endast ohtu üksnes A. Petrov ja F. Biryukov, tõendab, et keeldumine oli teatud liiki „kollektiivne karistus“.

117 Samas tuleb märkida, et hageja ei ole tõendanud ega isegi väitnud, et igal inimesel on tingimusteta võimalus pääseda parlamendi hoonetesse sisse, et teha seal poliitilist propagandat või arutleda seal parlamendi poliitiliste suundumuste üle. Nagu juba eespool punktis 112 selgitatud, märkis parlament vastupidi – ja seda ei ole vaidlustatud –, et liidu õigus ei anna kõigile külastajatele õigust pääseda vabalt parlamendi hoonetesse ja kasutada neid enda arvamuste kuulutamiseks.

118 Neil asjaoludel ei saa eespool punktides 109 ja 110 osundatud rahvusvahelist olukorda silmas pidades asuda seisukohale, nagu annaks võimu kuritarvitamisest tunnistust asjaolu, et parlamendi president takistas hageja Vene kodanikest külalistel siseneda institutsiooni hoonetesse, et seal poliitilise koosoleku käigus oma mõtteid avaldada, selle asemel, et loota parlamendi turvateenistuste sekkumisvõimekusele. Nii on see seda enam, et – nagu parlament ka kohtuistungil kinnitas – vaidlusalune sisenemiskeeld on üksnes ajutine, paigutudes eelmainitud konteksti.

119 Hageja ei saa ka väita, et sisenemiskeeld kehtestati „kogu Vene külastajate grupi suhtes“, see tähendab ka E. N.i et P. E. suhtes, et tõendada, et see keeldumine kujutas endast tegelikult kollektiivset ja ebaproportsionaalset karistust. Parlamenti sisenemise keeld nende kahe isiku suhtes on selgitatav asjaoluga, et tegemist on saatjatega: üks neist oli F. Biryukovi abikaasa ja teine tõlk, nagu kohtuistungil peetud vaidlustes välja tuli.

120 Viimasena vaidlustab hageja – samuti asjatult – Vene kodanikest külaliste suhtes kehtestatud parlamenti sisenemise keelu kollektiivse iseloomu, tuginedes asjaolule, et *a contrario* argumendina nähtub pressiteenistuse e-kirjast, et parlamendi jaoks ei kujuta A. Sotnichenko endast erilist ohtu.

121 Asjaolust, et pressiteenistuse e-kirjas, milles keelduti andmast hageja käsutusse ruumi pressikonverentsi korraldamiseks, pidas parlament institutsiooni normaalset töökorraldust ohustavaks A. Petrovi ja F. Biryukovi, nimetamata A. Sotnichenkot, ei saa veel tuletada argumenti. Nimelt ilmneb hageja assistendi 3. juunil 2015 parlamendi pressiteenistusele konverentsi korraldamise kohta saadetud e-kirjast, et A. Sotnichenko ei pidanudki seal osalema.

122 Pealegi selgitas parlament, et A. Sotnichenko osales samamoodi nagu A. Petrov ja F. Biryukov „Vene rahvuslaste foorumil“ – ning seda asjaolu ei ole vaidlustatud – ja et selles osalemine andis eespool punktides 109 ja 110 kirjeldatud kontekstis alust keelata ka temal siseneda parlamendi hoonetesse, et osaleda seal töökoosolekul.

123 Eeltoodu alusel tuleb teha järeldus, et hageja ei esitanud piisavalt täpseid, objektiivseid ja kokkulangevaid tõendeid, mis annaksid alust arvata, et parlamendi turvalisuse ja normaalse töökorralduse tagamine ei olnud parlamendi presidendi poolt tegelikult taotletav eesmärk, kui ta tegi vaidlustatud otsused. Samuti tuleb tagasi lükata väide, et on kuritarvitatud võimu.

124 Kuna ükski väide ei ole põhjendatud, tuleb hagi tervikuna jätta rahuldamata.

IV. Kohtukulud

125 Vastavalt kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

126 Kuna hageja on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb vastavalt parlamendi nõudele kohtukulud, kaasa arvatud Euroopa Liidu Kohtu menetlusega seotud kohtukulud, temalt välja mõista.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (neljas koda)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Jätta Udo Voigti kanda tema enda kohtukulud ja mõista talt välja parlamendi kohtukulud, kaasa arvatud Euroopa Liidu Kohtu menetlusega seotud kohtukulud.

Kanninen Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín Reine

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 20. novembril 2017 Luxembourgis.

Allkirjad